

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Δημοσιεύοντες τὴν παρὰ πόδας ἀγγελίαν δὲν ἔχομεν ἀνάγνᾳ εἰπώμεν πολλά, ἵνα συστήσωμεν τὸ ἀγγελλόμενον λεξικόν, διότι καὶ τοῦτο εἶναι αὐτοσύστατον, καὶ ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ εἶναι γνωστὸς γνωστότατος εἰς τὸ Πανελλήνιον· καὶ βεβαίως τοῦτο δὲν ἐλπισμόνησε τὴν ἐμβρίθειαν, τὴν γλαφυρότητα τοῦ ὕφους, καὶ τὸν ἀκραιφνῆ πατριωτισμὸν, μεθ' ὧν ὁ Κ. Αἰνιὰν συνέγραψε καὶ ἐδημοσίευσε τὴν *Βιογραφίαν* τοῦ *Καραϊσκάκη*, τὰ *Κηπουρικά*, τὴν *Βιβλιοθήκην* τοῦ λαοῦ, τὴν *Γεωργικὴν ἐφημερίδα*, τὴν *Στοιχειώδη ἀγρονομίαν*, καὶ τὰ περὶ *σκαμνοφυτείας* καὶ *μεταξοσκωλήκων*, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μεταφράσιν τῆς τραγῳδίας, *Ἰφιγένεια*. Τοιοῦτοι συγγραφεῖς, αὐτόχρημα εὐεργέται τῆς κοινωνίας δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς συστάσεως ἡμῶν. Πιστεύομεν λοιπὸν ὅτι ἡ ὠριμάσασα ἤδη ἑλληνικὴ κοινωνία θὰ ἐμψυχώσῃ διὰ τῆς προθύμου συνδρομῆς τῆς τὸν συγγραφέα καὶ εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἀγγελλομένου λεξικοῦ, καὶ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἄλλων ὁμοίας φύσεως ἔργων, διότι μόνον διὰ τῶν ἔργων τούτων καὶ διὰ τῶν στατιστικῶν παρατηρήσεών, τῶν ὁποίων ἐδημοσίευσεν ἤδη ἀληθῶς πολῦτιμον τόμον ὁ παντὸς ἐπαινοῦ ἄξιος Κύριος Σπηλιωτάκης, προάγονται εἰς τὴν ἀληθῆ εὐημερίαν τῶν αἰ κοινωνίαι.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Πρὸ ἐτῶν εἶχον ἀναγγεῖλει τὴν ἐκδοσιν λεξικοῦ τῆς λαλουμένης ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀλλὰ περιστάσεις ἀπρόοπτοι δὲν ἐσυγχώρησαν νὰ ἐκτελέσω αὐτήν· ἥδη, σκοπεύων νὰ ἐπιχειρήσω τὴν τύπωσιν αὐτοῦ, ἀναγγέλλω τοῦτο εἰς τὸ κοινὸν καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν πρόθυμον συνδρομὴν αὐτοῦ.

Ἐνῷ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ἤδη κατηρτισμένη, ὡς ὁμιλουμένη καὶ γραφομένη παρὰ μεγάλου ἀριθμοῦ ἀνθρώπων, ἤτοι ἀπάσης τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ἐνῷ πολλά καὶ παντοσεφά συγγράμματα ὑπάρχουσι γεγραμμένα εἰς αὐτήν, ἐνῷ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλογενέσι θεωρεῖται αὐτὴ ὡς ἀξία σπουδῆς, διότι παρὰ τισιν αὐτῶν ὠρίσθησαν καὶ ἔδραι πρὸς διδασκαλίαν αὐτῆς, οὐδὲν συνε-

τάχθη ἄχρι τοῦδε λεξικόν, εἰς δὲ νὰ δύναται τις νὰ καταφύγῃ πρὸς ἐξήγησιν ἀγνοουμένης τινὸς λέξεως, ἢ καὶ πρὸς ὀρθὴν γραφὴν αὐτῆς. Τὰ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην γλῶσσαν ἐξηγοῦντα τὰς λέξεις λεξικά δὲν ἐκπληροῦν τὸν σκοπὸν τοῦ κυρίως λεγομένου λεξικοῦ, ὅπερ πρέπει νὰ περιέχῃ τὸν ὀρισμὸν ἐκάστης λέξεως μὲ τὰς διαφορὰς κατὰ καιροὺς καὶ κατὰ τόπους ἐπελθούσας τροπολογίας περὶ τὴν σημασίαν αὐτῆς, καὶ νὰ περιλαμβάνῃ τὰς νεωστὶ εἰσαχθείσας εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ εἴτε διὰ τῆς ὁμιλίας εἴτε διὰ τῆς γραφῆς καθιερωθείσας ἐν αὐτῇ λέξεις.

Γλῶσσα ἐπικρατοῦσα εἰς μέγα μέρος γῆς, παρέχουσα δὲ καὶ ἐλπίδας πολὺ μεγαλητέρας ἀναπτύξεως, δὲν ἦτο εὐλογον νὰ μὴ ἔχῃ λεξικόν. Τὴν ἔλπειν ταύτην θεωρήσας σπουδαιοτάτην, ἐπρόθυμοποιήθη νὰ θεραπεύσω διὰ τῆς συντάξεως τοῦ λεξικοῦ, ὅπερ ἤδη ἀναγγέλλω εἰς τὸ κοινόν. Προήχθη δὲ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ιδέαν ταύτην ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν παρὰ τῷ λαῷ συνήθων λέξεων, ὧν τὴν καταγωγὴν ἐπροσπάθησα ν' ἀνιχνεύσω καθ' ὃν τρόπον ἔπραξε καὶ ὁ αἰοιδιμος Κοραῆς ἐν τοῖς Ἀτάκτοις αὐτοῦ.

Δὲν ἀγνοῶ, ὅτι τὸ ἔργον εἶναι μέγα καὶ ἀνώτερον τῶν δυνάμεων ἐνός, οὐτινος μάλιστα ἡ λεξικογραφικὴ πείρα ἐνδέχεται νὰ θεωρηθῇ ὡς λίαν ἀμφίβολος ἀπέναντι ἐξόχων λογίων, ὑπαρχόντων ἤδη παρ' ἡμῖν· ἀλλ' ἐπεχείρησά τὸ ἔργον συρόμενος ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ συντελέσω εἰς πρόχειρον θεραπείαν μιᾶς τῶν πρώτων, κατ' ἐμὲ, ἐθνικῶν ἀναγκῶν. Ἄς ἐκληφθῇ δὲ τὸ ὑπ' ἐμοῦ προσφερόμενον λεξικόν ὡς σκελετὸς, τρόπον τινά, ἐφ' οὗ, ἐργαζόμενοι ἐν τῷ μέλλοντι ἱκανώτεροι καὶ ἐμπειρότεροι περὶ τὰ τοιαῦτα ἄνδρες, δύνανται νὰ συντάξωσι τελειότερον.

Ἄλλ' ὅτι πλείότερον μ' ἐνεθάρρυνεν εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἔργου τούτου εἶναι ἡ ἐλπίς τῆς συνδρομῆς τῶν λογίων, ἣν δύνανται νὰ μοὶ παρέξωσι διὰ τοῦ ἐξῆς τρόπου, ἂν εὐαρεστηθῶσι νὰ παραδεχθῶσιν αὐτόν. Ἐκαστος τῶν λογίων, λαμβάνων κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον, ἢ κατὰ φυλλάδιον, τὸ λεξικόν (καθόσον προβαίνει ἡ τύπωσις αὐτοῦ) καὶ ἐπεξεργαζόμενος τὸ περιεχόμενον, δύναται νὰ κρατῇ σημειώσεις, εἴτε περὶ ἐγγραφῆς ἐλλειπουσῶν λέξεων καὶ σημασιῶν, εἴτε περὶ ἐσφαλμένης ἐτυμολογίας, εἴτε περὶ διορθώσεως κακῶς τεθειμένων, εἴτε περὶ ἀντικαταστάσεως ξενικῶν λέξεων δι' ἄλλων ἐλληνικῶν. Τὰς σημειώσεις ταύτας, πεμπομένας εἰς ἐμὲ, ὑπόσχομαι νὰ δημοσι-

εύσω ἐν παραρτήματι μετὰ τὸ τέλος τῆς τυπώσεως τοῦ λεξι-
κοῦ πρὸς συμπλήρωσιν καὶ τελειοποίησιν αὐτοῦ. Θέλω δὲ κη-
ταστήσει γνῶστὸν εἰς τὸ κοινὸν καὶ τὸ ὄνομα ἐκάστου τῶν
λογίων, παρ' ὧν ἤθελον μοι ἀποσταλῇ τοιαῦται σημειώσεις.

Ἡ τιμὴ τοῦ βιβλίου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς εἴκοσι πλη-
ρωτέας κατὰ τὴν παραλαβὴν αὐτοῦ. Ἐκαστος ὑπογράφει εἰς μίαν
ἐκ τῶν ἀποσταλισμένων ἀγγελιῶν καὶ προσδιορίζει ἂν θέλῃ
νὰ λάβῃ τὸ βιβλίον εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκτυπώσεως, ἢ κατὰ τυ-
πογραφικὰ φυλλὰ, καθόσον ταῦτα ἐκτυπῶνται, ἀλλὰ κατὰ τὴν
τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ὀφείλει νὰ προπληρώσῃ τὸ ἥμι-
συ τῆς τιμῆς, ν' ἀποπληρώσῃ δὲ τὸ ὑπόλοιπον μετὰ τὴν πα-
ραλαβὴν εἰκοσιπέντε τυπογραφικῶν φυλλῶν.

Ἀγγελίαι θέλουν ἀποσταλῇ πρὸς τοὺς ταχυδρομικοὺς ἐπιστά-
τας ἐντὸς τοῦ κράτους, πρὸς τοὺς ἀπινταχοῦ προξένους τῆς
Ἑλλάδος καὶ πρὸς τοὺς βιβλιοπώλας ὅσοι ἤθελον εὐαρεστηθῇ ν'
ἀναδεχθῶσι τὴν καταγραφὴν συνδρομητῶν. Οἱ καταγράφοντες
δέκα συνδρομητὰς καὶ ἀποστέλλοντες τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέ-
λουν λαμβάνει ἐν σῶμα δωρεάν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Δεκεμβρίου 1864.

Δ. ΑΙΝΙΑΝ.

Σημειώσεις οὐσιώδους. Πρὸς ἀποφυγὴν κερματισμοῦ ὕλης
σπουδαιότητος, θέλομεν ἀνγκασθῇ νὰ δημοσιεύσωμεν κατὰ
τάς ἀρχὰς Μαρτίου δύο ὁμοῦ φυλλάδια τὸ τοῦ Μαρτίου καὶ
Ἀπριλίου.